

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOCNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Srečanje
v Velehradu:
bratski
objem
Janeza Pavla II.
in kardinala
Františka
Tomašeka

Sporočilo z Velehrada

Janez Pavel II. je od vsega začetka, odkar je zasedel prestol sv. Petra kot prvi slovanski papež in kot papež, ki je »prišel od daleč«, imel v svojih mislih in še bolj v svojem srcu Evropo, celo Evropo od Atlantika do Urala.

To svojo zamisel Evrope je nakazal že, ko je 31. decembra 1980 razglasil sveta brata Cirila in Metoda za sozavetnika Evrope. Pavel VI. je razglasil za zavetnika Evrope sv. Benedikta. Janez Pavel II. je videl, da Evropi nekaj manjka, da Evropa ni samo Benediktova, temveč tudi svetih bratov. Odtod njuna proglastitev za sozavetnika Evrope.

Sam je to svoje dejanje takole pojasnil: »Namen (proglastitev svetih bratov za sozavetnika Evrope) je bil poziviti spomin, da bi pozornost kristjanov in vseh ljudi dobre volje, ki jim je pri srcu blaginja, sloga in enotnost Evrope, obrnil na vedno živo aktualnost odličnih likov Benedikta, Cirila in Metoda, ki so konkretni vzori in duhovna opora za kristjane našega časa in posebno še za narode evropske celine...« (Apostola Slovanov).

Ob 1100-letnici smrti sv. Metoda je napisal okrožnico o tem svetniku, v kateri se na poseben način spominja apostolskega dela svetih bratov z oznanjevanjem evangelija slovanskim narodom. V tej encikliki je tudi zapisal: »Medtem ko je minilo enajst stoletij od njegove (Metode) smrti, bi bil vsaj v duhu rad v Velehradu, kjer je Metod verjetno sklenil svoje apostolsko življenje.«

SV. OČE V PRAGI

Tisto leto bi sv. oče bil silno rad, ne samo v duhu, temveč tudi v resnici v Velehradu, toda tedanje boljševiske oblasti na Češkoslovaškem mu niso dovolile, da bi se osebno udeležil slavlja v čast sv. Metoda v Velehradu. Ta želja se mu je uresničila v soboto 21. in v nedeljo 22. aprila. Na povabilo sedanjega predsednika države Vaclava Havela je mogel obiskati Prago, Velehrad in Bratislavo. Samo 36 ur je bival v tej deželi, toda njegov obisk je bil tako plodonosen, da bo njegov sad ostal v zgodovini Evrope.

V Prago je prišel v soboto zjutraj. Ze na letališču ga je sprejela velika množica, še večja ga je pričakala v Pragi; morda milijon ali še več ljudi je pozdravilo prvega slovanskega papeža, ki je prvič obiskal Prago.

Papež je hotel dati zadoščenje zlasti trem osebnostim, ki so omogočile ta češkoslovaški preporod: kardinalu Františku Tomašeku, predsedniku Vlade Vaclavu Havelu ter Aleksandru Dubčeku. Ganljivo je bilo srečanje s kardinalom: 91 let je star in onemogel, da so ga morali podpirati, toda junaški starček je kljuboval rdečemu nasilju in dočkal, da je njegova Cerkev izšla zmagovita iz katakomb.

Vaclav Havel je za začudenjem omenil, kako je še pred nekaj meseci bil v zaporu, sedaj pa je na čelu svoje države.

Aleksander Dubček je doživel vzpon ob »praški pomlad«, padec, ko so sovjetski težki tanki prišli v Prago, in sedaj nov vzpon, ko je bil izvoljen za predsednika parlamenta.

Vse to so ti trije podoživljali ob svojem srečanju in pozdravih s papežem. Havel je dejal: »Ne vem, kaj je čudež, toda sedaj se dogaja čudež. Čudež, da v deželo, ki ji je vladala ideologija sovraštva, prihaja poslanec miru.

Popoldne je papež maševal v katedrali sv. Vida, kamor so imeli dostop predvsem duhovniki, redovniki in redovnice, skupaj kakih osem tisoč oseb, saj jih več ne more v cerkev. Tukaj je sv. oče na poseben način pohvalil junaštvo kardinala in škofov ter seveda duhovnikov in redovnikov, ki v letih preizkušnje niso klonili, marveč ostali zvesti Kristusovi Cerkvi in rimskemu papežu za ceno premnogih žrtev in trpljenja.

SPOROČILO IZ VELEHRADA

Iz Prage je sv. oče s helikopterjem odletel v Velehrad na Moravskem. Ni mogel mimo tega kraja, saj je moravski knez Rastislav poslal poslanca v Solun, da dobi od tam učiteljev evangelija. V Velehradu je bila stolnica sv. Metoda, tu je ta apostol Slovanov najbrž pokopan. In prav v Velehradu je papež obisk dosegel višek, ko je sv. oče javno napovedal izredno sinodo evropskih škofov od Atlantika do Urala, da »premislijo zgodovinsko razsežnost teh časov za Evropo in Cerkev.«

Naslednje dni so iz Vatikana dali vedeti, da se je o tej izredni sinodi evropskih škofov že nekaj časa razmišljalo, javnosti pa jo je posredoval Janez Pavel II. prav ob svojem obisku na Češkoslovaškem. Sinoda naj bi bila proti koncu prihodnjega leta. Udeležila pa naj bi se je zastopstva vseh škofovskih konferenc v Evropi, tako na zahodu kot na vzhodu.

Svoj obisk je papež sklenil v Bratislavi, glavnem mestu Slovaške. Tudi tukaj se je srečal z državnimi in cerkvenimi oblastmi, pričakala pa ga je morda še večja množica kot v Pragi.

»ŠE BOM PRIŠEL«

Še isti večer, v nedeljo, se je papež z letalom vrnil v Rim. Tu ga je na letališču pozdravil tudi predsednik italijanske republike Cossiga, kar ni običajno, toda prišel je, da pozdravi »romarja miru«.

Novo jasno ozrače, ki se je razprostrlo nad češkoslovaško republiko se odraža tudi v tem, da so znova obnovljeni redni diplomatski odnosi in da so sedaj vse škofije zasedene z rednimi škofi, ki jih je menda enajst, dočim so bili prej samo trije. Med rednimi so tudi nekateri, ki so bili prej po zaporih ali so živeli v tajnosti kot npr. škof Korec.

Ob slovesu je papež dejal, da je šlo samo za kratek obisk in da bo še prišel za več dni.

Jugoslavija in Evropa Slovenska vlada

Pred dnevi je predsedstvo Jugoslavije sporočilo, da bo predsednik Janez Drnovšek 8. maja v Strasbourgu uradno obiskal Evropski svet in tam govoril pred njegovo parlamentarno skupščino. To je gotovo pomembno srečanje najvišjega predstavnika Jugoslavije na evropski ravni. Prav nedavno se je Drnovšek tudi mudil na obisku pri raznih državah EGS, posebej v Španiji in na Portugalskem. V Madridu se je srečal s kraljem Juanom Carlosom in premierom Gonzalesom, ki sta oba podprla pričakovanja SFRJ na evropski ravni. Prav tako v Lizboni, kjer ga je sprejel portugalski predsednik Soares in tudi pokazal veliko zanimanje za jugoslovanske reforme, demokratizacijo ter interes za Evropo.

Vse to nudi priložnost za določena razmišljanja o sedanjem »evropskem trenutku« v Jugoslaviji. Znano je, da je beograjska vlada že letošnjo zimo uradno vložila v Strasbourgu prošnjo za vstop v Evropski svet. Ta organizem s sedežem v alžski prestolnici danes povezuje 23 evropskih držav s parlamentarno demokracijo. Ima svojo parlamentarno skupščino (ki je ni zamenjati z Evropskim parlamentom istotam) in druge izvršne organe, posebej glavno tajništvo. Vstop Jugoslavije v to pomembno telo bi gotovo bil velikega pomena in prvi korak na poti v Evropsko gospodarsko skupnost dvanajsterice, ki je prav zadnjo soboto na vrhunskem sestanku v Dublinu postavila osnove za skorajšnjo politično združitve Evrope.

Pri vsem tem je igrala oz. igra svojo veliko vlogo sedanja demokratizacija v SFRJ. Nedavne volitve v Sloveniji in na Hrvaškem so dokazale, da gre predvsem v teh dveh najbolj razvitih jugoslovanskih republikah za resen in ikorenit preobrat v političnem in družbenem življenju. Bolj zapleten je seveda položaj zlasti v Srbiji, kjer Miloševićeva roka še vedno preprečuje kake bistvene spremembe v srbski enopartijski politiki. Morda bo kaj boljše v Makedoniji in v Bosni-Hercegovini, vendar ni še stvarnih preobratov. Ni tudi vedno zanesljivo in gotovo stališče Jugoslovanske ljudske armade do vprašanja demokratizacije in avtonomije republik.

Gotovo pa je, da je današnji proces demokratizacije ter evropeizacije v Jugoslaviji dokončen in brez prave alternative. Balkanizacija, ki so jo in jo še podpirajo sedanja vladajoča vodstva južnih republik, je zlasti za Slovenijo in Hrva-

ško že svetlobna leta daleč. Zlasti novo slovensko politično vodstvo bo šlo po tej moderni in preudarni poti naprej. Verjetno tudi hrvaški politični dejavniki enako.

Težko je sicer predvideti, kako bo dejansko šla Jugoslavija v uradno Evropo. Vsekakor bo šla po stopinjah, saj za dvanajsterico (EGS) vstop ni za nikogar lahek — tudi Španija in Portugalska, ki ste bili pred leti zadnji sprejeti, sta morali dolgo časa čakati. Važno pa je, da so prvi koraki že na pohodu in da se je v samih političnih vodstvih Ljubljane, delno pa tudi Beograda ustvarila potrebna zavest za to načelno preobrazbo jugoslovanske zunanje politike.

Pred leti je belgijski zgodovinar H. Pirenne pisal o dvojni Evropi: Evropi Karla Velikega in Evropi Mohameda. Danes bi tu rekli severna in srednja Evropa ter sredozemska, južna Evropa — pa morda še balkanska. Kam kaže pot Jugoslavije? Upajmo, da bo prav po služgi Slovenije in Hrvaške prevladala Karlova Evropa, ki je končno ustvarila v zadnjem tisočletju bogato kulturo in civilizacijo, v kateri živimo.

Spectator

Načelni program Slovenske skupnosti za goriške občinske volitve

SSK se predstavlja na letošnjih upravnih volitvah z zavestjo, da bo upravičeno tudi tokrat zastopala slovensko manjšino v Italiji kot edina slovenska stranka.

Ze samo to dejstvo ter delo, ki spremlja vsakokrat predstavitev liste same, tj. izbira kandidatov (ki so vsi Slovenci) bodisi za občinski svet bodisi za rajonske svete; volilna propaganda in z njo povezani stroški, vse to je za SSK močno breme, a obenem zavesten trud v prepričanju, da se mora slovenski narod povsod uveljavljati, tudi na političnem področju; če pa bi se SSK ne predstavila na volitvah, bi morali Slovenci glasovati samo za vsedržavne stranke, ki so polne obljub, a naše glasove pojmujejo le kot številke za dosego svojih, po navadi Slovincem nič kaj naklonjenih ciljev.

Slovenci v SSK smo prepričani, da si moramo pravice in predstavnitvo zagotoviti sami, ostale stranke pa naj Slovence podpirajo zaradi svoje demokrati-

ne prepričanosti, če je kaj imajo.

Goriški občani slovenske narodnosti moramo izvoliti svoje ljudi, ki se bodo borili za pravice Slovencev; in to že s svojo prisotnostjo, ki že sama po sebi močno preseda desničarskim skrajnežem v občinskem svetu. Slovenci moramo tudi v glasovih prekositi nam nasprotno stranko, da bo naš glas močnejši od njihovega.

SSK se bo torej borila za to, da bo zanjo glasovalo čimveč Slovencev, kar bo omogočilo krepko predstavnitvo slovenskih občanov v goriški občinski upravi.

Doslej je SSK sodelovala v večinski upravi občine in tam zasedala vidna mesta. Tako je tudi pripomogla, da zunanji videti goriške občine izgleda bolj slovenski. Pripomogla je, da se je v našem mestu ustvarilo srpnjeje ozračje med tu živječima narodoma, s pozitivnimi odmevi tudi onkraj državne meje. Prav ta prisotnost je tudi bistveno pripomogla k uspehom, ki jih beleži SSK za slovensko manjšino v Gorici: finansiranje in gradnja slovenskega šolskega centra v Gorici je konkreten primer uspelega sodelovanja v občinski in drugih upravah. Dejstvo je, da bi iz vrst opozicije česa takega nikoli ne dosegli.

V prihodnje bo SSK še iskala možnosti za sodelovanje v večinskih koalicijah z odgovornimi funkcijami, vendar to ne za vsako ceno, pač pa v skladu s programi, ki bodo izšli iz posvetovanj med strankami. Slednji bodo morali na vsak način vsebovati konkretne obveze glede naše narodnostne skupnosti.

Litva vedno bolj osamljena

Litva, ki je razglasila svojo neodvisnost od Sovjetske zveze, je vedno bolj osamljena v vseh ozirih: gospodarsko, ker ji je SZ odrezala dobavo elektrike, bencina, zemeljskega plina in premoga ter drugih proizvodov. Litve ne podpirajo več tudi ZDA, Francija, Nemčija, Vel. Britanija. Izražajo svoje simpatije, toda priporočajo ji, naj vsaj začasno odloži svojo odcepitev od SZ.

Zahodne velesile svetujejo Litvi takšno zdržanje, ker se bojijo, da bi odcepitev Litve omajala položaj Gorbačova in s tem tudi razvoj perestrojke in njegove politike razoroževanja. Pri tem stopajo interesi Litve na transki tir. Tako je: Velesile gledajo predvsem na svoje interese.

Slovesni zaključek Zborovanja Treh Benečij

Kot je bilo najavljeno, se je to zborovanje začelo v soboto, 28. aprila popoldne v Kongresni dvorani v Gradežu in se potem nadaljevalo deloma tam, deloma v oglejski baziliki.

Zastopnikov vseh 15 škofij Treh Benečij je bilo 825 poleg vseh škofov, ki so zborovanje spremljali in pri njem sodelovali. V poročilu v prihodnji številki bomo omenili tudi sodelovanje zastopnikov slovenskih delegatov in slovenskih škofov metropolitana L. Suštarja in koprškega škofa M. Piriha.

Slovesni zaključek je bil v torek, 1. maja popoldne v oglejski baziliki, polni delegatov in drugih vernikov. Najprej je spregovoril beneški patriarh Marco Cè in po začetni molitvi pozdravil oblasti, ki so prišle iz Treh Benečij. Nato so spregovorili predsedniki dežel Furlanije-Juljske krajine, Benečije in Tridentinske-Južne Tirolske. Vsak je orisal posebnosti svoje pokrajine. Naš je omenil prisotnost Slovencev, tirolski pa bivanje Nemcev in Ladincev. Vsak je tudi omenil posebno vlogo, ki jo ima njegova dežela za sosednje prebivalce onstran meje in

obratno, ter poudaril nujnost spoštovanja človekovih pravic za vse. Nato je imel poslovljeni govor kardinal Cè kot predsednik konference škofov Treh Benečij. Poudaril je, da moramo slediti smernicam, ki so se ali se bodo izoblikovale iz tega Zborovanja. Škof iz Padove je nato prebral sporočilo Zborovanja vsem vernikom beneških škofij.

Goriški nadškof Bommarco pa je poklonil vsem delegatom lončeno svetilko, ki so jih vsi prižgali posredno ali neposredno pri velikonočni sveči in izpovedali vero po starem oglejskem obrazcu.

Ob sklepu so pozdravili vso cerkev: v italijanščini patriarh Cè, v nemščini škof Eger iz Brixna, v slovenščini škof Bello mi iz Trsta in v furlanščini pomožni škof Brolo iz Vidma.

Tako se je res slovesno zaključilo to prvo Zborovanje Treh Benečij, ki so ga po Gradežu, zlasti okrog bazilike, oznažali lepaki v italijanščini, nemščini in slovenščini. Zborovanje je z našimi 11 delegati in obema slovenskima škofoma pokazalo vsem navzočim, da na tem ozemlju živimo tudi mi Slovenci kot polnopravni člani Cerkve.

Loize Peterle - intervju za naš list

V prejšnjem tednu je bil v naših krajih na obisku voditelj slovenskih krščanskih demokratov Loize Peterle. V zadnjih časih se njegovo ime vse pogosteje pojavlja v slovenskih sredstvih javnega obveščanja, ker mu je bil poverjen mandat za sestavo nove slovenske vlade. Ta nova funkcija mu nalaga vrsto dožnosti, vendar je našel čas za obisk v zamejstvu kot gost Slovenske skupnosti (SSk). Obiskal pa je tudi deželno vodstvo Krščanske demokracije, s katero imajo slovenski krščanski demokrati najboljšo stike. Ob tem obisku smo se z njim razgovorili o raznih perečih vprašanjih.

Tvoji obiski v zamejstvu so nam bili v veselje in prejšnjih letih, ko nisi imel različnih funkcij kot sedaj. S kakšnimi občutki prihajajo danes med nas?

V zamejstvo sem začel zahajati že pred mnogimi leti; še lansko poletje sem s kolesom krolil po vaših krajih, po Benečiji in po Kanalski dolini. Na Primorskem in na Koroškem poznam zelo veliko ljudi, zato prihajam med vas kot med prijatelje. Sicer pa mi niso všeč izrazi kot matična domovina in manjšina; mislim, da je naša domovina tostran in onstran meje, kjerkoli so doma naši ljudje. Tudi beseda manjšina ima negativen prizvok, zato raje rabim izraz narodna skupnost. Menim, da imajo ljudje, ki živijo na robu narodnega ozemlja posebno občutljivost in zmožnost, da vidijo probleme s posebnega zornega kota. Zato so stiki z vami zelo koristni za nas, ki živimo v središču.

Videti si utrujen; te je zdelala volilna kampanja in skrbi, ki so bile povezane s temi volitvami, ki smo jim tudi mi v zamejstvu sledili z velikim zanimanjem?

Volilni boj je bil res težak in vsa opozicija si je morala v kratkem času organizirati volilno strukturo. Komunisti pa so imeli ves državni aparat in skoraj ves tisk na svoji strani. Krščanski demokrati sploh nismo imeli strankinega sedeža; sedež je moralo postati moje stanovanje. Vendar smo zmagali in imamo veliko zadoščenje. Zgleda, da bomo imeli svojega župana v Ljubljani, v Kočevju, v Novi Gorici; morda bomo imeli tudi predsednika vlade. Pri nas v Sloveniji je zdaj tako, da se eni še niso prav zavedeli, da so izgubili, mi pa še ne verjamemo, da smo zmagali. V kratkem se mislimo združiti s Slovensko kmečko zvezo, da bomo tako postali najmočnejša stranka v naši republiki.

S kakšnim programom pripravlja Slovenska krščanska demokracija novo vlado?

Seveda ni mogoče v par stavkih prikazati vsega programa naše stranke, zato se bom omejil na nekatere aspekte. Hočemo, da se uveljavi slovenska politična in ekonomska suverenost; da se prekinejo pretirani prispevki za jug in za vojsko. Želimo si tržno gospodarstvo in evropsko strukturo cen, da ne bodo naši ljudje hodili kupovati hrano v tujino. Zelo nam je pri srcu svetost življenja in družine. V volilni kampanji smo samo mi postavljali te in podobne moralne probleme. Bodočnost slovenskega naroda je v zdravi družini, zato ji mislimo posvetiti vso pozornost.

Glede zamejskih Slovencev bi radi ustanovili posebno Ministrstvo za Slovence zunaj Slovenije, zato da bodo vaši problemi obravnavani na ravni vlade in da ne bodo odvisni samo od dobre volje posameznikov ali strank. Minister bi bil lahko človek iz zamejstva ali zdomstva. Tudi v odnosih z italijanskimi strankami, zlasti s Krščansko demokracijo bomo zahtevali, da je vedno prisoten predstavnik Slovenske skupnosti.

Kaj misliš o narodni spravi?

DEMOS in mi smo ponudili narodno spravo. Menim, da se narodna sprava ne more urediti z odlokom, niti s kakšno slovesno mašo, ampak da mora nastati najprej v srcih vseh Slovencev. Seveda bo treba veliko zaved s tem v zvezi urediti: neznan grobišča, pravica do mrliških listov, popravo učbenikov itd. Narodna sprava je počasen proces. Mi ne mislimo nikogar sodno preganjati zaradi medvojnih in povojnih zaved. Kdor je zgrešil gospodarski kriminal, bo sojen po poteh normalnega sodstva. Tudi vračanje posesti, ki so bile po vojni zasežene, bo zahtevalo veliko premisleka in uravnovešenosti. Vsekakor gre ta proces zelo hitro naprej: v Ljubljani izhajajo vse mogoče publikacije, prihodnji teden bo v Ljubljani predaval prof. Tolstoj iz Londona, ki je posvetil veliko študija zadevi vrnjenih domobrancev.

Razgovor bi lahko še trajal, saj bi nama vprašanj ne zmanjkalo. Naš gost pa

je moral naprej, drugim obveznostim naroti. Mislim, da mu vsi verni ljudje pri nas voščimo veliko sreče pri odgovorni nalogi in da bo s skupnimi močmi mogoče, da se Slovenija prikaže pred svetom kot umirjen in odgovoren narod.

Zapisal Bernard Špacapan

Iz Slovenije

Slovenska Cerkev

V slovenski javnosti je slišati glasove o »revanšizmu«, tj. o maščevanju nad nasprotniki. Revanšizem pa je pravo nasprotje spravi in pomiritvi. Zato je nadškof A. Šuštar na veliki četrtki znova spregovoril. Potem ko je ponovil besede nadškofa Pogačnika iz leta 1977, je nadaljeval:

»Tudi v svojem imenu in v imenu slovenskih škofov danes ponovno poudarjam, da kot kristjani zavračamo vsako misel na maščevanje, da vsem iskreno odpuščamo, da priznavamo svoj delež krivde, in prosim odpuščanja vse, ki se jim je zgodila krivica in so doživeli preganjanja, trpljenje ali celo smrt, čeprav so bili nedolžni. Ni druge poti v prihodnost kot sprava z mrtvimi in sprava med živimi, odpuščanje, preseganje hude preteklosti in nov začetek. To pa je možno le, če so za to pripravljeni vsi brez izjeme, če vsi želimo iskreno popraviti krivice, kolikor je le mogoče, če prenehamo z obsojanjem drugače mislečih in sprejemamo drug drugega v medsebojnem spoštovanju, priznanju različnosti in utrjevanju medsebojnega zaupanja« (Družina).

Cerkev prosí za odpuščanje. Kaj pa Partija? Kaj pa borci? Toda tu je še druga stran: bivši domobranci in borci zoper komunizem. Od njih strani ni bilo še brati besedo »sprava«. Potrebno je, da eni in drugi pokopajo bojno sekuro in si prijateljsko stisnejo roko. Naj ne eni ne drugi mislijo, da so ravnno nedolžni. Ze leta 1946 je pok. msgr. M. Brumat v Slovenskem Primorcu zapisal: »Grešilo se je zunaj in znotraj obzidja.«

Marija, ti pomagaj nam!

Pa je spet tukaj lepi mesec maj. Ne težko pričakovan samo zaradi ljubezni in lepega vremena, temveč tudi zavoljo šmar-nične pobožnosti, ki je znana in razširjena predvsem po Sloveniji. Kam bi slovenski narod že pripeljali vsi križi, ki so mu bili naloženi (in so mu še), če se ne bi zatekal in priporočal nebeski Materi? Ki je priprošnjica in posrednica pri svojem Sinu, našem Održeniku. Ki je skupaj z Njim naša prava pot, resnica in življenje.

Se ji zato nismo dolžni zahvaliti vsaj z majniško pobožnostjo in ne vedno samo prositi, ko nam ne gre vse po načrtih? Ne bi bili končno pripravljeni 31 dni — če imamo seveda možnost — poslušati šmar-nično branje, odgovarjati pri litani-jah in moliti rožni venec?

Toliko lepih vzdevkov je Mariji naklonjenih litanijah — smo že kdaj pomislili na njihov pomen, na njihovo resničnost? Osebnost bi se izmed njih odločila za tri, ki se mi zde najbližji človeškim potrebam in težnjam.

ZDRAVJE BOLNIKOVI. Resnica je, da človek — star ali mlad — šele v bole-zenskem stanju uvidi in spozna potrebo po božji bližini in posredovanju oz. pomoči. Kdo bi mislil na Marijo, ko mu gre dobro in je srce polno sreče? Saj

Oprostili Azema Vlasija

Sodišče v Kosovki Mitrovici je zaključilo sojenje proti Vlasiju in drugim 14 obožencem. Vse so oprostili in še isti dan (25. aprila) izpustili iz zapora, češ da niso zakrivali nič protiučnega. In vendar je Milošević javno obsodil Vlasija in tovariše na nekem mitingu. Prav zaradi tega je Vlasiji prišel v zapor in predsedel v njem 14 mesecev. Sedaj pa popolna oprostitev!

Politične razmere so se namreč v tem času spremenile. V Sloveniji in na Hrvaškem so bile svobodne volitve, partija je bila poražena. Ameriški senat je obtožil Srbijo in s tem Miloševića, da kršijo človekove pravice na Kosovu. Kaj drugega je ostalo Miloševiću, kot da »opere obraz« in oprosti Vlasija? Ostane pa, da obsodba v amerškem senatu in oprostitev Vlasija pomeni izgubljeno bitvo za sedanjega srbsko vodstvo in za Miloševića posebej.

Predsednik Drnovšek o papeževem obisku v Jugoslaviji

»Ni ovire za papežev obisk v Jugoslaviji.« Tako je rekel predsednik predsedstva Jugoslavije Janez Drnovšek v daljšem razgovoru za list »Svobodna Dalmacija«. Obisk si želijo katoličani, a so mu naklonjeni celo muslimani.

Hebrejski izziv božjemu grobu

Zgodilo se je, kar se še ni zgodilo: v petek 27. aprila so za en dan zaprli in zaklenili vrata v baziliki božjega groba v Jeruzalemu, Kristusovega rojstva v Betlehemu in Marijinega oznanjenja v Nazaretu. Zaklenili so te kristjanom najbolj svete liturgične prostore krščanski, katoliški, grškoppravoslavni in armenski patriarhi iz protesta, ker so izraelski kolonijci zasedli palačo grškoppravoslavnega patriarha v Jeruzalemu. Gre za stavbo nasproti baziliki božjega groba. 150 izraelskih doseljencev-fanatikov se je vselilo v to palačo in je nočejo zapustiti, četudi jim je izraelski sodnik to ukazal, ker Izraelci nimajo pravice do krajev okoli božjega groba. Ti so po mednarodnih dogovorih pravica kristjanov.

Toda tako je: fanatični Izraelci ne poznajo pravic drugih. Pa naj človek ima simpatije do Izraelcev, ko se obnašajo kot nacisti?

DUHOVNA MISEL ZA NEDELJO DOBREGA PASTIRJA

»... jazsem vrata k ovcam« (Jn, 10, 7).

Po krstu smo kristjani najtesneje povezani z Jezusom; postali smo del črede Dobrega Pastirja; njegovi bratje in sestre, božji otroci in Očetovi dediči — pozna nas vsakega posebej, kliče nas po imenu, hrani nas z bogastvom svoje besede in darovi Svetega Duha, odzvlja nas s svojo milostjo, stopa pred nami, da nam pokaže pot in varuje pred nevarnostmi, pred »tativi, roparji in volkovi« (prim. Jn 10, 8-12).

Cudovita je evangelijska podoba Dobrega Pastirja, njegove brezmejnne ljubezni in skrbi do zaupane črede — Jezusa in ljudi, ki so povabljeni, da sprejmejo odrešenje.

Zato opozorilo pred nepravimi pastirji, ki imajo namen »krasti, klati in uničevati« (prim. Jn 10, 10) čredo.

Kdo so ti pastirji?

To so vsi tisti, ki nas hočejo ločiti od Jezusa; odvrgniti od prave vere in nauka Cerkev; od poti, ki vodi v življenje. K nam prihajajo potuhnjeno, z lažjo, uporabljajo sladke besede in se delajo »prijatelje« — podobni so kači, ki se je v zemljskem raji približala Adamu in Evi.

Kaj je potrebno, da ne postanemo žrtev Zapeljivca, nam svetuje apostol Peter, ko nam daje za zgled Jezusa, ki je edini Dobri Pastir: »... on, ki ni storil greha, in v njegovih ustih ni bilo zvižca. Ko so ga sramotili, ni vračal sramotenja, ko je trpel, ni grozil, ampak je vse prepuščal njemu, ki sodi pravično« (1 Pt 2, 22-23).

Vse to, da bi mi »hodiili po njegovih stopinjah« (1 Pt 2, 21).

MILAN NEMAC

Škof dr. Janez Jenko - 80-letnik

V soboto, 5. maja bo dovršil 80 let upokojeni koprski škof dr. Janez Jenko. Škof Jenko je sin Sorškega polja, tistega polja, ki ga je opeval naš pesnik istega priimka Simon iz Praš. Rodil se je v vasi Jama, župnija Mavčiče, na desnem bregu Save kot deseti otrok in prvi sin malemu kmetu Francu in Marijani Oblak. Ljudsko šolo je dovršil v Mavčičah in na Bledu. Leta 1921 je prišel v gimnazijo v Škofjove zavode, ki jo je zaključil leta 1929. Bil je vseskozi odličnjak. Po maturi je stopil v ljubljansko semenišče in bil 8. jul. 1934 posvečen in bil od srede avgusta do novembra kaplan v Kostanjevici ob Krki.

Škof G. Rožman je nadarjenega duhovnika prestopil za prefekta v Zavod sv. Stanislava v Sentvidu nad Ljubljano, da je tam lahko nadaljeval s študijem. Marca 1939 je promoviral za doktorja teologije. Leta kasneje je na prošnjo beograjskega nadškofa Ujčića odšel v Beograd, kjer je bil profesor verouka, dokler ni bil leta 1946 zaradi spremenjenih političnih razmer odpuščen.

Septembra 1946 je sprejel uredništvo »Blagovesti«, ki je bil dolga leta edini katoliški verski list za vse srbsko-hrvaško področje. Urednik je ostal do maja 1964 s presledkom 9 mesecev, ko je bil leta 1949 najprej tri mesece zaprt in potem izgnan v rodno Jamo zavoljo »sovrane politične dejavnosti«, ko je že bil generalni provikar. Nadškof Ujčić ga je 1. januarja 1956 imenoval za generalnega vikarja, kar je ostal tudi pod nadškofom Bukatkom. V času nemške okupacije je veliko dobrega napravil za izseljene slovenske intelektualce.

Novo obdobje dr. Jenka se je začelo z 20. aprilom 1964, ko ga je Sv. sedež imenoval za apostolskega upravitelja goriškega dela nadškofije, ki je pripadel republiki Sloveniji. 17. julija istega leta je dobil v upravljanje tudi župnije tržaškopkopske in reške škofije, ki so pripadle Sloveniji. Hkrati je bil imenovan za naslovnega škofa akufidskega, 1. septembra 1964 je prevzel upravo in 6. septembra je bil posvečen v škofa v Logu pri Vipavi. Najprej se je nastanil na Kostanjevici pri Gorici, decembra se je pa naselil v Koprno in tako dal podlago za tretjo slovensko škofijo v Koprno. Leta 1964 in 1965 se je tudi udeleževal zasedanj drugega vatikanskega koncila.

Ob imenovanju škofa Jenka za te pokrajine v Slovenskem Primorju je bilo dosti debat, če je Sv. sedež izbral prilepnega človeka, saj je živel skoraj 25 let izven slovenskega ozemlja. Tudi duhovniki so bili spočetka nezaupni. Ko so pa videli njegovo odločnost, njegov pogum do komunističnih oblasti, pred katerimi je svoje duhovniške vedno branil, so ga sprejeli in ljubljili. Poguma se je naučil prav v Beogradu, kjer slovenski katoličani niso bili preveč lepo gledani.

Posebno zaslužen pa je jubilent za ustanovitev koprške škofije. Od leta 1964 do 1977 je poslal na pristojne rimske urade vsaj 15 prošenj. Oktobra 1977 je postal škof obnovljene in razširjene koprške škofije. Umeščen je bil 8. januarja 1978. V slovensko zgodovino bo šel kot obnovitelj koprške škofije, kot borec za resnico in pravico, kot človek pa je ostal preprost in dober.

Ko je leta 1985 dosegel kanonično starost za odstop, je papeža prosil za naslednika. 25. marca je bil res imenovan Metod Pirih, a le za škofa pomočnika s pravico nasledstva. Šele dve leti kasneje se je škof Jenko mogel umakniti v pokoj. Vendar je ostal tudi še sedaj aktiven in pomaga svojemu nasledniku, kjer je potrebno.

Škofu Jenku želijo tudi goriški in tržaški Slovenci ob visokem jubileju vse najboljše.

Hoteli so umoriti kardinala

V Kolumbiji se je Cerkev pridružila državi v boju zoper prepovedanje mamila. Zato so ti napovedali boj ne samo državi, temveč tudi cerkvi. Ker je kardinal v Medellinu, drugem največjem mestu Kolumbije, Alonso Trujillo, eden tistih škofov, ki se najbolj pogumno bori zoper mamila, so mu napovedali smrt. Skupina šestih mož preoblečenih v policijsko uniformo, je prišla v škofijski palačo z zgodovino, da morajo nekaj pregledati. Toda škofijskemu osebju so se zdeli sumljivi. Telefonirali so na poveljstvo policije in zvedeli, da nihče ni poslal kakih policistov na škofijo. Tedaj so se preoblečeni policisti ustrašili in zbežali. Policija jih pa ni odkrila.

Češka in Slovaška

Češkoslovaška republika, ki je nastala po prvi svetovni vojni, je sedaj spremenila naziv: Češka in Slovaška. Postala je namreč federativna republika Čehov in Slovakov.

In stara pesem se nadaljuje...

Slovenski dnevnik, ki izhaja v Trstu, je v svoji številki z dne 27. aprila spet zaigral na svoje obrabljene strune s tem, da je slovenske volivce povabil naj glasujejo za slovenske kandidate.

To je za nas tako škodljivo, da bi se moral časopis že enkrat iztrezniti in pošteno povedati, kaj vse se za tem skriva. Že prav, da Slovenci glasujejo za slovenske kandidate, treba pa je vedeti, za kakšne. Prav gotovo ne za tiste, ki na vsedravnih strankah polnijo liste neke pri sredi seznama ali celo na koncu.

Saj vendar ti kandidati nimajo nobene možnosti izvolitve. Le če so nosilci liste (torej na začetku liste) imajo tako možnost. Drugače so ti glasovi vrženi stran in ne koristijo prav nikomur.

Ponavljamo, da bi moral naš dnevnik to jasno povedati ljudem, da ne bodo zapravljali dragocenih glasov. In to se ponavlja že vrsto let, ob vsakih volitvah. Zato naj se okorajži, stopi za korak nazaj in popravi ta zmotni napotek. Tako bo šele dokazal, da mu je kaj za naše zadeve, katerih zagovornik je prav Slovenska skupnost. (r-n)

Glasovalna izjava na tržaški pokrajini

V tržaškem pokrajinskem svetu je bilo 23. aprila glasovanje o proračunu. Ob tej priložnosti je svetovalec SSK dr. Zorko Harej imel naslednji poseg.

Zaman sem upal, da bo moj poseg v razpravi o proračunu, o manjšinski problematiki in o sožitju imel kak odmev. Obžaloval sem stališče tržaške političnega vodstva, ki trdovratno brani trdnjavo tržaškega italijanskega nacionalizma in je premalo občutljivo za dogajanja na Vzhodu, za velike spremembe v bližnji Sloveniji in na Hrvaškem, za novo miselnost usmerjenost na evropski ravni v zvezi z zaščito in vrednotenjem jezikovnih manjšin. Omenil sem resolucije, Kuijpersa, Rossettija in drugih, ki jih je osvojil Evropski parlament, katerih zamisli preraščajo obseg zaščite, ki jih predvidevajo Londonski memorandum in Osimski sporazumi, in smatrajo manjšinske skupnosti za dejavnik družbene obogatitve, utrditve in rasti ideje o Evropi, viru omike, svobode in demokracije.

Pri nas pa se nadaljuje boj proti dvojezičnosti, boj proti poznanju in rabi drugega jezika, kar bi bilo v brezmejno zabavo razsvetljenim umom renesančne dobe, ki jim je bilo znanje več jezikov v velik ponos. Tudi ne drži pomen, ki ga besedi dajejo v Trstu, v smislu, da bodo Slovenci, ki poznajo oba jezika, imeli prednosti v službah; o čemer smo večkrat poudarili, da gre za prazno strašilo. Omenil sem Maccanicov osnutek zakonske zaščite, ki pa je pomanjkljiv, omejevalen in pod ravni zaščito, ki jo predvideva Posebni statut Londonskega sporazuma. Od odbora sem čakal, da zavzame jasno stališče v zvezi s to problematiko, toliko bolj, ker se pristojnost tržaške Pokrajine razteza po ozemlju, ki je dvojezično. Toda niti besede o tem ne v prvem ne v drugem, dopolnilnem, pisnem poročilu predsednika pokrajinske uprave in tudi ne v poročilih odbornikov. V dolgem postopku v zvezi s predstavitevjo in razpravo o proračunu se je manjšinska problematika odrazila samo v repliki predsednika, ki pa se je omejil na omembe splošnega značaja in se ni dotaknil nujnih problemov, (kakor je Maccanicov zakonski osnutek, in ni izrazil volje, da bi se uprava zavzela za čimprejšnjo zakonsko zaščito slovenske narodne skupnosti. Odbor tudi ni sprejel resolucije, ki jo je SSK priložila proračunu, s katero obvezuje odbor, da se bo takoj po izglasovanem proračunu zavzel za celovito in pravično zaščito slovenske manjšine. Zadržanje pokrajinskega odbora je postalo še bolj sporno po pozivu, ki ga je te dni izglasoval deželni svet v Tridentu-Gornjem Poadižju, italijanskemu parlamentu, da čimprej odobri zaščitni zakon za Slovence v Italiji v skladu z republiško ustavo in z mednarodnimi dogovori.

Ta odbor je tudi naredil korak, ki ga imam za povsem zgrešenega. Osvojil je namreč resolucijo Liste za Trst proti dvojezičnim izkaznicam, ki so v rabi v vaseh tržaške okolice.

Naj bo uvodoma povedano, da se po obstoječih določbah omenjene izkaznice vpisujejo na dvojezične obrazce in tiskajo pri Državnem tiskarskem zavodu v Rimu. Kakor vsi dokumenti, morajo biti enotne. Kjer so v rabi dvojezične izkaznice, ne more kdo imeti enojezične in obratno. Treba je nadalje vedeti, da je večjezične izkaznice uvedla na novo — v rabi so bili dvojezični dokumenti do nastopa fašizma — uvedla Zavezniška vojaška uprava. Po prihodu Italije v Trst je italijanska vlada z ukrepoma Ministrskega sveta in Notranjega ministrstva odredila, da se za omenjene vasi izkaznice tiskajo dvojezično. Še več: italijanska delegacija pri Mešanem italijansko-jugoslovanskem odboru, ki je skrbel, da se izvaja Londonski sporazum, je na februarškem zasedanju 1959 izjavila, da je izdajanje dvojezičnih osebnih izkaznic eden od bistvenih rezultatov, ki jih je odbor dosegel. To stanje je potrdil Osimski sporazum,

Ustanovitelj »Opus Dei« na poti oltarja

V ponedeljek, 9. aprila so v Vatikanu ob prisotnosti sv. očeta potrdili čudeža dveh svetniških kandidatov in junaške kreposti petih božjih služabnikov. Med temi je tudi božji služabnik José María Escrivá de Balaguer, ustanovitelj družbe »Opus Dei«. Rodil se je v Španiji leta 1902, umrl pa je v Rimu 26. junija 1975. Od njegove smrti je minilo komaj 15 let. Za dokaz junaških kreposti redno poteče veliko let.

ki pravi: »...vsaka stran izjavlja, da bo obdržala v veljavi ukrepe, ki so bili že sprejeti v okviru uresničitve posebnega statuta, ki je bil priložen Londonskemu sporazumu o soglasju...«

V resnici ne gre za pravcate dvojezične dokumente, kjer so sicer obrazci dvojezični, a slovenske črke so veliko manjše in je zapis podatkov samo v italijanščini. Kazno je potemtakem, da vsak, še tako majhen izraz slovenske prisotnosti, moti. Ko bi bil na omenjenih izkaznicah drugi jezik, ne rečem angleški ali francoski, marveč tudi flamski, katalonski, albanski, turški ali kateri koli drugi, po vsej verjetnosti ne bi nihče oporekal. Ta atavični odklon in žolčni prezir velja samo slovenskemu jeziku. Odveč je ponavljati, da je jezik to, kar je nekemu narodu najbolj dragoceno in ljubo. Zato menim, da se morete strinjati z mano, da ni treba biti preobčutljiv, da se kot pripadniki slovenskega naroda in kot ljudje čutimo globoko ponižani in užaljeni.

Volitve na Tržaškem

V tržaški pokrajini bodo 6. in 7. maja občinske volitve za obnovo občinskih svetov v občini Devin-Nabrežina, v Zgoniku, na Repentabru in v Dolini.

NEKAJ O STRANKI SSK

Osnova programa Slovenske skupnosti (SSK), edine slovenske samostojne stranke v Italiji, je obramba obstoja in razvoja slovenske narodnostne skupnosti proti vsem oblikam narodnega odtujevanja. Ob tem izhodišču pa je SSK vedno pokazala zavzetost in učinkovitost pri upravljanju občine koristi vseh državljanov v duhu odprtosti in sožitja.

Vsake volitve, tudi upravne, so za slovensko narodnostno skupnost odločilni izvir in obveza, da se jasno opredelimo in

izpričamo naš obstoj.

SSK je demokratična in pluralistična stranka, odprta vsem Slovincem. Ta izbira je bila sad pogumne odločitve v pojavnem obdobju. Najnovejša dogajanja na Vzhodu, demokratizacija v Sloveniji in kriza ideologije tudi pri nas, so lahko v premislek vsem tistim volivcem, ki so doslej dajali prednost ideologiji pred zaščito narodnostnega obstoja in pred jasnim izpričevanjem narodnosti. Skrajni čas je za odločilno izbiro in jasno ter nedvoumno izpričevanje našega obstoja z glasom za SSK.

Osnovna zahteva SSK je uresničitev pravičnega zaščitnega zakona po štiridesetletnem zavlačevanju. Besedilo Maccanicovega zakona je nesprejemljivo, saj kratki že pridobljene pravice, deli Slovence v Italiji in uvaja nedopustne omejitve glede uživanja pravic. Gre za kršitev ustavno potrjenih pravic in mednarodnih dogovorov.

Mašniška posvečenja v Trstu

V soboto, 5. maja ob 19. uri bodo v stolnici sv. Justa prejeli mašniško posvečenje diakoni: Renato Crepaldi, Davide Riscato, Andrea Russi in Fabio Visintin. Molimo zanje, kakor za vse tiste, ki jim bodo sledili, saj je 5. maja nedelja Dobrega Pastirja — dan molitve za duhovne poklice.

Slovesno bogoslužje v kapeli v Domju pri Trstu ob prazniku zavetnika

SV. LEOPOLDA MANDIČA

v nedeljo, 13. maja ob 16. uri

Maševal bo škofijski kancler g. Lojze Zupančič, ki je že leta 1954 uvedel nedeljsko mašo v šolskih prostorih v Domju. Liturgijo bo spremljal mlad ansambel trobil. Sledila bo na vrtu kulturna prireditev, na kateri bomo počastili goriško pesnico Lj. Šorli-Bratuž. Slavljenci se bodo poklonili predvsem šolski otroci Rimanj in Domja. O njenem zaslužnem življenju bo govoril dr. Zorko Harej.

Vrnitev slovenskih primkov

Tržaški senator Spetič in goriški Battello sta v senatu sprožila zadevo o vrnitvi poitalijanzanih primkov v izvorno slovensko obliko. Ta zadeva bo odslej dosti lažja: dovolj bo, da prizadeti predložijo prošnjo prefektu, ki nato s svojim dekretom vrne primke v prejšnjo obliko.

Ta zakonski osnutek so odobrile vse stranke, razen mlovcev, in mora še pred senat. Če ga tudi ta odobri, bo postal zakon. Vendar bi se ne smeli bati, da bodo poslanci drugače glasovali, ko je predlog v senatu dobil tako veliko večino.

Umrl je senator Lausche

Iz ZDA je prišla vest, da je po Veliki noči (menda na Belo nedeljo) umrl senator Frank Lausche. Poleg škofa Barage je bil to gotovo najbolj znan Slovenec v Združenih državah. Bil je večkrat župan mesta Cleveland, ki so mu rekli ameriška Ljubljana, saj je bilo pred prvo svetovno vojno tam več Slovencev kakor v Ljubljani sami. Bil je tudi guverner države Ohio in večkratni senator v ameriškem senatu v Washingtonu.

Pred nekaj leti je obhajal 90-letnico življenja. Zadnje čase je bolehal in se je moral večkrat zateči v bolnišnico. Še sredi februarja je »Ameriška domovina« pisala, da bi se senator rad vrnil iz bolnišnice med svoje Slovence v Cleveland in sicer v Slovenski dom za ostarele. A Bog je odločil drugače in je senatorja Lauscheta, ki je bil vedno zaveden Slovenec in kristjan, poklical k sebi. V sredo, 25. aprila ga je pokopal clevelandski pomožni škof, Slovenec dr. Edvard Pevec. Naj v miru počiva!

Ameriški kongres obsodil Srbijo

Ameriški kongres ima odbor za varstvo človekovih pravic. Sestavlja ga približno 160 članov, senatorjev in poslancev. Ta je pred kratkim imel zasedanje, na katerem je obravnaval stanje v Jugoslaviji glede človekovih pravic. Pet ur so razpravljali o stanju na Kosovu. Razprava se je končala z ostro obsodbo Srbije in njene policije zavoljo kršenja človekovih pravic v tej jugoslovanski pokrajini.

MEŠANI ZBOR »LOJZE BRATUŽ« - GORICA

KONCERT

umetnih in ljudskih pesmi
Dirigent Stanko Jericijo
Katoliški dom v Gorici - sobota, 12. maja ob 21. uri

Uspešno gostovanje zborov „Vesela pomlad“ na Češkem

Pred letom dni smo imeli pri Veseli pomladi na Opčinah v gosteh Dekliški pevski zbor Srednje pedagoške šole iz Kromeriza. Ob tej priložnosti smo gostom obljubili, da jim vrnemo obisk na Češkem. Preko dopisovanja so nas prijatelji iz Kromeriza seznanili še s sorodnim pevskim zborom iz Prage, ki nas je povabil v goste tudi v češko prestolnico.

Zeljni novih spoznanj in ponovnega snidenja s starimi prijatelji smo se na vefikonočni ponedeljek v zgodnjih jutranjih urah odpeljali v smeri Trbiža. Kazalo je, da bo dan čemeren in deževen. Res je že rahlo pršilo. Prav kmalu smo prestopili italijansko-avstrijsko mejo in že nadaljevali pot proti Visokim Turam. Ob izhodu iz Tauertunnela nas je sprejela sveže zasnežena pokrajina. Zbali smo se, da se bo pot zaradi slabih cestnih razmer zavlekla. Naš cilj je bil Praga, kjer naj bi nas v zgodnjih večernih urah pričakovali gostitelji, a od te nas je ločevalo še dobrih 400 kilometrov.

Vendar je bil naš strah neupravičen, kajti pod Salzburgom se nam prikaže pomladno ozelenela pokrajina in še tu pa tam pade kaka kapljica dežja. V prvih popoldanskih urah že prekoračimo avstrijsko-češko mejo. Umirjena češka pokrajina vpliva na nas blagodejno, kajti rahlo smo že utrujeni. Pod večer smo ob napovedani uri na cilju. Zlata Praga nas sprejme ožarjena od večernega sonca. Lepa je. Ze prvi vtis potrjuje, da je mesto, ki ga že stoletja občudujejo umetniki in opevajo pesniki, eno najbolj očarljivih na svetu.

Pred srednjo pedagoško šolo nas pričakujejo gostitelji. Prav hitro uredimo razmestitev po družinah in že nas prijazni gostitelji odpeljejo na svoje domove.

V PRAGI

Naslednja dna dneva sta namenjena ogledu kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Prage. Na ogledu mesta nas spremljajo tudi dijakinja-pevke Dekliškega zbora srednje pedagoške šole, ki so za to priložnost oproščene pouka. V sredo se po poslovnem srečanju na Srednji pedagoški šoli, z obljubo, da se prihodnje leto srečamo na Opčinah, odpeljemo v 260 km oddaljeni Kromerž na Moravskem.

Tu nam dobrodošlo izrečeta ravnatelj tukajšnje Srednje pedagoške šole Jaromir Imryšek in dirigent šolskega zbora Jan Štepanek. Nastanjeni smo v internatu.

NAPREJ V OLOMOUC

Naslednje jutro se odpeljemo v Olomouc, kjer občudujemo katedralo sv. Vavla in znamenite Englove orgle v cerkvi sv. Mavricija. Prof. Sindler nam nadrobno obrazloži njihovo zgradbo in na koncu postreže še z odlično izvedbo Variacij.

Popoldan je silno delaven. Treba se je pripraviti na večerni koncert v Marijini cerkvi. Ta je ob napovedani uri že polna

poslušalcev, ki z zanimanjem pričakujejo nastop naših pevcev. Koncert izzvini zelo uspešno. Za tem nas čaka sprejem v šolskih prostorih.

V petek je časa samo za ogled kromerškega gradu. Ob enajstih smo v šoli, kjer je napovedan koncert za dijakinje in profesorje. Doživimo topel sprejem, kakršnega nismo pričakovali.

KONCERTI IN NASTOPI V KROMERIZU

Zvečer je na programu koncert v Zdraviliškem domu. Prelepa dvorana sprejme ob tej priložnosti sedanje in bivše pevke Dekliškega zbora Srednje pedagoške šole, njihove starše in številne ljubitelje petja iz mesta in okolice.

V uvodnem delu večera se predstavi Dekliški zbor, trenutno najboljši na Češkoslovaškem, drugi del pa je namenjen našemu Mladinskemu zboru, Dekliški skupini MPZ ter Dekliški in Fantovski skupini Vesela pomladi, ki jih vodi Franc Pohajač. Vzdušje je slavnostna in prijateljsko obnem. Dveurni koncert je izjemno doživljeno. Zaključni se s pozdravi in čestitkami ter pesmijo »Hvala«, ki jo zapojejo skupno vse naše pevske skupine.

Zatem se odpeljemo na šolo, kjer nas v prostorni pevski sobi čaka pogrnjena miza, pomladno okrašena z narcisami in tulipani. Izjemni dirigent Štepanek nas med družabnostjo preseneti z glasbenim triom. Sestavljajo ga harmonikar, trobentač in klarinetist, sicer predsednik, zborovodja in pevec Komornega pevskega zbora iz Trebenj pri Celju, ki je prav tako lani gostil Dekliški pevski zbor iz Kromeriza.

Ko sede h klavirju še sam gospod Štepanek, postane vzdušje še bolj razigrano in kar ne moremo se ločiti. Družabno srečanje z dekleti, ki smo jih spoznali lani na Opčinah, potrdi pred letom dni vzpostavljeno prijateljstvo. Srečamo se tudi z nekaterimi dekleti, ki so zaključile šolanje na Srednji pedagoški šoli, a so se na to srečanje pripeljale kljub velikim razdaljam, ki jih ločujejo od Kromeriza.

SLOVO IN POVRATEK

Naslednjega dne imamo na voljo le še toliko časa, da nakupimo nekaj spominčkov. Ura slovesa je. Pred poldnem smo že zbrani pred internatom. Prtljaga je pospravljena, avtobus čaka. Dirigent Štepanek in ravnatelj Imryšek se nam toplo zahvalita za obisk, naši pevci pa ponovno zapojejo »Hvala«.

Še skupno fotografiranje in že smo vkrcani na avtobusu. Rahlo dežuje, ko zapuščamo Kromerž in prijazne gostitelje, ki niti enkrat niso dali čutiti, da jih kaj teži. Res, povrnil so nam veliko več za to, kar smo mi njim nudili pred letom dni. S tega gostovanja se vračamo obogateni. Sklenemo, da bomo s pesmijo še naprej navezovali podobne prijateljske stike. **Majda Danev**

GORIŠKE NOVICE

Pogovor z nekaterimi mladimi kandidati SSK

V času, ko je iz vzhodne Evrope zapihal nov in osvežujoč veter, ki je končno podrl arhaične ideološke zidove, anahronistične spomenike, upamo zamejski Slovenci, da bo le-ta dosegel tudi nas in nas usmeril v boljšo bodočnost. Pred nami so namreč volitve. Zanimivo je, da je na listah SSK prisotno lepo število mladih kandidatov. Prav je zato, da se vsaj z nekaterimi izmed njih srečamo ter jih поблиže spoznamo.

SPACAPAN SIMON

Zakaj misliš, da je na današnjem prizorišču zamejske politike potrebna tudi prisotnost mladih kristjanov?

V zadnjih časih se je na političnem prizorišču marsikaj spremenilo. V Sloveniji je pluralizem končno privedel do demokracije naše matične domovine. Njen odnos do zamejstva se bo zato odsejal zagotovo spremenil. Verjetno se bo ta relacija odvijala predvsem na ekonomski ravni (import-export, finančne podpore za našo stvar itd.). Lahko se zgodi, da se bo naša politika znašla pred močnim dotokom kapitala, kar pa se bojim, da bi lahko za nas postalo nevarno. Če morda od tega pride, obstaja nevarnost v tem, da bo ta sicer pozitivna situacija postala le finančni posledek posameznika. Mislim torej, da je prav v tem trenutku potrebna aktivna prisotnost mladih kristjanov, ki bi s svojo neoporečnostjo bili garancija namenske čistosti naše politike. Poleg tega pa predstavlja zrela mladost velik ustvarjalni in življenjski zagon, katerega, menim, da je danes v Gorici precej.

PAVIO VALENTINA

Kot kulturno angažirano slovensko dekle stopaš sedaj na prag aktivnega političnega življenja. Kakšno je ob tem tvoje počutje?

Najprej sem si postavila vprašanje, kako jaz kot ženska sprejemam politiko in kaj bi ji lahko na tak izviren način lahko dala. Prepričana sem namreč, da ženska ne stopa v politiko zato, da bi nadomestila moškega, da bi se razosebila, zapustila svojo ženskost in prevzela neko moško držo. Sodim, da vsako stvar na svetu sestavlja dvoje komponent, da vsaka stvar kaže istočasno svojo dvojno podobo: moško in žensko. Samo če se ti dve življenjski komponenti prelijejeta v eno samo, lahko pride do popolnosti. Zato sem prepričana, da je ženska prisotnost v politiki potrebna. Čeprav se zavedam, da vstopam v delikaten svet, ki lahko marsikoga zavede, se počutim zelo mirna, ker imam v tem svetu tudi mnoge prijatelje, ki mi bodo vedno stali ob strani.

DEVETAK IGOR

Čas, v katerem živimo, je pomembna zgodovinska prelomnica. Na vseh področ-

jih je pomembna močna zavest časa — torej tudi zgodovinsko in ne ideološko pojmovanje politike. Kaj meniš o tem?

Mislim, da ima politika smisel le, če temelji na neki vseobsežujoči duhovni bazi, tj. na neki vrednoti. Danes pa obstaja problem, v kolikor je moderni svet sprejel kot najvišjo vrednoto ekonomsko korist. Iz nje se je izkristalizirala neka univerzalna mentaliteta, ki temelji na trditvi, da je vse presegljivo. Posledica tega je, da stvarno, dogodkom ne daje mo več njihove zgodovinske vrednosti. Prevečkrat namreč delamo politične, strankarske compromise, ki našo politično vrednost z lahkoto brišejo. Prepričan sem, da je slovenski človek preživel, ker se je znal primerjati sosedom, ker je priznaval njihovo vrednost in s tem dokazal, da je spremenil svojo. Odrprtost je torej temeljna vrednota, saj se le v konfrontaciji lahko definiramo. Tudi stranka mora biti odprta različnosti, občutljiva mora biti predlogom in potrebam ljudi, ki jih na politični ravni zastopa. To se pravi, da mora biti stranka v službi ljudi in ne ljudje v funkciji stranke.

ANTONI SABINA

V zamejstvu si zelo aktivna na raznih področjih. Kakšen je tvoj odnos do politike?

Letos imam prvič možnost aktivne prisotnosti v slovenski stranki. Rada bi pa poudarila, da sem jo tudi doslej, čeprav od zunaj, vedno spoštovala, saj mislim, da vsak zamejski Slovenec, ki ima le nekoliko čuta za jezik, domačo kulturo, narodnost, in se za te vrednote tudi zaveza, ne sme zanemarjati politike, ampak spoštovati in podpirati edino slovensko stranko v Italiji. Kot kandidatka gledam predvsem na Podgoro, ker mislim, da njenim slovenskim prebivalcem lahko tako več dam. Čeprav mnogi pravijo, da je v naši vasi malo Slovencev, je v Podgori edina aktivna kulturna skupina prav naša, torej slovenska.

VOGRIC IVAN

Čeprav si še mlad, imaš za sabo že nekaj izkušenj v političnem življenju. Kaj te je doslej najbolj vzpodbudilo ali morda presenetilo?

V politično življenje sem vstopil leta 1985, ko so mi ponudili kandidaturu na listi SSK v Števerjanu. V to stvarnost sem vstopil še neizkušen, zavedel pa sem se, da si bom moral kaj kmalu nabrati nekaj praktičnega znanja. Poleg tega so mi nekateri člani sekcije po izgubljenih volitvah prepustili razne funkcije. To morje dolžnosti pa me je še bolj vzpodbujalo, da sem vztrajal in nadaljeval na tej poti. Tako me je stranka v pretekli jeseni izbrala za predsednika števerjanske sekcije. Edino razočaranje v teh letih je

VOLILNI SHODI SSK

bodo v četrtek, 3. maja ob 21. uri v parku na Korzu Verdi. Navzoč bo Karel Smolle s Koroške. Na to bo shod v Rupi. V petek, 4. maja ob 19.30 bo shod v Sovodnjah ob spomeniku; navzoč bo član DEMOS-a Janez Janša.

bilo le trenutno: takrat namreč, ko sem predlagal uvedbo zakona za razbremenitev kmečkih poslopij od davkov na smrti, so me člani občinske večine sprejeli z ironičnim nasmeškom. Kljub temu smo z vztrajnostjo in s podporo stranke dosegli, da je bil zakon upoštevan. Zelo mi je pri srcu usoda števerjanske občine in njeno vsestransko napredovanje, zato si želim s svojo strokovno izobrazbo na svojem področju prispevati za našo slovensko dobrobit.

ANDREJ FAJT

Kot mlad slovenski družinski oče stopaš na prag politike. Kaj te pri tem nagovarja?

Čutim se del skupnosti, v kateri živim; doslej sem bil namreč aktiven že na raznih kulturnih področjih, kjer pa nisem nikdar dosegel tistih rezultatov, ki sem si jih želel: vedno me je oviral neki »zid«, ki je bil izrazito političnega značaja. Zato mislim, da je v naši politični stvarnosti potrebna temeljita restrukcija. Nove sile lahko pridejo prav iz vrst mladine, ki more prinesiti nekaj pristnega, človeškega, ker gre preko egoizma in ekonomske logike. Mladi, ki so zvesti svojim duhovnim vrednotam, imajo v sebi veliko bogastvo, s katerim se lahko tudi v javnosti izkažejo. Sprejel sem kandidaturu tudi zato, ker bi rad vstopil v »politično areno« in znotraj nje spoznal, kakšna je v resnici. Vsi jo namreč od zunaj kritizirajo, redki pa so tisti, ki vstopijo vanjo, da bi jo res spoznali in dali nekaj lastnega. Vsekakor menim, da naloga ni lahka, zato pa bi si rad najprej pridobil potrebne izkušnje, da bi mogel potem začeti tudi konkretno nekaj dati.

Zahvaljujemo se vsem mladim kandidatom, ki so sodelovali pri tem pogovoru ter jim želimo obilico uspehov v bližnji bodočnosti in v nadaljnjem življenju.

DH

Predstavitve kandidatov SSK

V ponedeljek, 23. aprila je bila v dvorani Palace Hotela v Gorici predstavitve kandidatov SSK v slovenskih občinah goriške pokrajine. Udeležba je bila zelo številna. Navzoči so bili tudi zastopniki tiska z obeh strani meja, radia in televizije ter DEMOS-a.

Spregovorili so pokrajinski odbornik in tajnik goriške SSK dr. M. Spacapan, deželni svetovalec Bojan Brezigar, Marjan Breščak, Aleš Figelj, dr. Bernard Spacapan, Ivan Vogrič (Števerjan), Branko Čerinc (Sovodnje) ter dr. Maks Gergolet (Dobredob).

Rupa

Praznik frtalje v Rupi že dvajset let privabi v to prijazno vasico številno občinstvo. Domači cerkveni zbor Rupa-Peč je tudi letos 25. in 29. aprila nudil našim ljudem bogat kulturni program in domačo toplino. To je lepo poudaril napovedovalec Emanuel Kovic, ko je poslušalce spomnil na Gregorčičeve verze: »Tudi vi ste kot Gregorčičeve lastovke, vrnili ste se po dolgi zimi na naš topli pomladanski praznik.«

V prvi dan praznika nas je povedel otroški zbor iz Podgore pod vodstvom Sabine Antoni ob instrumentalni spremljavi Roberte Godina in sodelovanju Kristine Kovic. Sledil mu je mešani zbor iz Podgore pod vodstvom dr. Mirka Spacapana, ob koncu pa še nastop Hledetove skupine iz Števerjana. Za družabnost je poskrbel ansambel Happy Days.

V nedeljo, 27. aprila je nastop otroških zborov iz Štimavra in Sovodnjah ter mladinskega iz Rupe-Peči povezovala Zdenka Ferlat. Sovodnjec vadi Zdenka Komel, ostala dva pa Nadja Kovic. Tekmovanje v pripravi najboljših frtalje je poživil s

svojim humorjem Igor Malalan. Tekmovalo je 16 predstavnikov obeh spolov. Komisija je prvo nagrado dodelila Jordanu Ožbotu s Peči (pokal pekarnice Ožbot), drugo Metodi Tomsič iz Rupe (pokal gostilne Devetak z Vrha), tretjo pa Ediju Pavletiču iz Rupe (pokal mizarkega podjetja Andreja Cavdeka s Peči). Vsi nastopajoči pa so prejeli plakete 20. obletnice Praznika frtalje, dar organizatorja, tj. zbora Rupa-Peč.

Večerne ure so potekale ob zvokih ansambla Happy Days. - Remo Devetak

Bralci pišejo

Sovodnje

Sekcija PSI: priprava na majske volitve. Spoštovani g. urednik! To pismo je bilo poslano na uredništvo Primorskega dnevnika že 11. aprila, a ga ni objavil. Zato ga pošiljam tudi vam s prošnjo za objavo. Kot član sovojenjske sekcije PSI izražam osebno ogorčenost, da bi ne uporabil drugih izrazov, nad delovanjem sekcije, oz. nekaterih članov.

Tudi v Sovodnjah, kot v sosednjih občinah, smo se srečevali, da bi izbrali kandidate liste Občinske enotnosti, ki bodo predstavljali občane na volitvah 6. in 7. maja t.l. Na seji, ki se je vršila 20. marca, so bile demokratične — tajne — volitve, na katerih je podpisani bil prvi med neizvoljenimi. V petek 30. marca se je prvi kandidat, ki je na prejšnji seji dosegel največ glasov, odpovedal kandidaturi, češ, da kandidira že v Gorici. Kot vsak občan dobro ve, po odstopu enega kandidata, mesto na listi avtomatično ptiče po zakonu prvemu med neizvoljenimi, tj. podpisanimu. S tem pa se ni sta tajnik in njegova »desna roka« hotela sprijazniti. Tajnik, v zadregi, v zameno odklona kandidaturi, je ponudil podpisanimu tajniško mesto pri sekciji. Po zavrnitvi je »desna roka« vprašala podpisane, zakaj kandidira.

V petek, 6. aprila pa višek: tajnik je »sklicale sejo, oz. ustno obvestil samo člane, ki so mu prišli; bilo je namreč prisotnih le 6 članov. Na »seji« so določili kandidata, ki bo »neupravičeno« prevzel mesto na listi podpisanimu. Mar je bilo sploh treba, da pride do volitev, saj jih niso tajnik in »ožji sodelavci« upoštevali in spoštovali ter zahrbtno propagandirali proti kandidaturi podpisane? Povsod slišimo govoriti o »vetru«, ki piha z Vzhoda, o perestrojki in o glasnosti. V Sovodnjah pa se dogaja nasprotno.

Peteani Ivo

OBVESTILA

ZSKP sklicuje redno sejo odbora v ponedeljek, 7. maja ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

Ura molitve za duhovne poklice bo v nedeljo, 6. maja ob 15. uri, združena z mašo v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu. Maševal in pridigal bo jezuit Janez Sraka, pela pa bo skupina sester Marije Pomočnice iz Ljubljane.

ACM sv. Cirila in Metoda v Trstu sporoča, da bo maša za edinost v ponedeljek, 7. maja ob 17.30 v Marijinem domu, ul. Risorta 3 v Trstu. Sledil bo prikaz diapozitivov.

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu, ul. Brandesia 27 bodo v nedeljo, 13. maja ob 17. uri gostovali člani PD Lipa iz Velikoveca na Koroškem z veseloligro »Mali strah Bav-Bave«.

DAROVI

Za katoliški tisk: druž. Ušaj 55.000 lir.
Za katoliški glas: N. N. Vrh 20.000; L. S. 100.000 lir.

Za katoliški dom: N. N. 350.000 lir.
Z. S. za patra, ki deluje v goriških zaporil 50.000 in za goriško Vincencijevo konferenco 50.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: Sandra z družinama Milocco in Batistič namesto cvetja na grob pok. Francu 50.000 lir.

Za Slovensko skupnost: N. N. ob 20. obletnici smrti Petra Spacapana 100.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: M. D. 180.000; Marčela Pahor z družino v spomin na Fiorenzo Birsu 50.000; N. N. v spomin na Mária Černigoja 20.000 lir. N. N.: za misijonarja Stanta 30.000, za duhovniške poklice 20.000, za semenišče v Vipavi 20.000, za duhovnjico sv. Ivana v Gorici 10.000, za Zavod sv. Družine v Gorici 10.000 lir.

Za cerkev v Dolu: N. N. 100.000 lir.
Za lačne po svetu: N. N. Vrh 20.000 lir.
Za slovenske misijonarje: Ivica in Stefano Facco v spomin na ljubljeno hčerko Maro 250.000 lir; Rafaela Ferfolja 10.000 lir.

Sporod od 6. do 12. maja 1990

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Zid hrabrosti«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Vl. Bartol. Alamt. 14.46 V studiju z vami. 17.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Četrtekova srečanja. 9.10 Slovenska lahka glasba. 11.30 Slovenski kantavtorji. 12.00 Štirinajst mest... 12.40 Primorska poje. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotiček: »Srečanje z novo pesmico«. 15.00 Manjšinski potopis. 16.00 Simf. orkester Slov. filharm. 17.10 Spomini na Rilkeja. 17.27 Mladi val.

Torek: 8.10 Slovenski esej. 9.40 Kultura in ne. 12.00 Biti človek. 12.40 Primorska poje. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Simf. orkester Slov. filharmonije. 17.10 Spomini na Rilkeja. 17.30 Mladi val.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 12.00 Zdravniška posvetovalnica. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Črno na belem«. 14.30 Na gorškem valu. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Spomini na Rilkeja. 17.27 Mladi val.

Četrtek: 8.10 Bela pravljica... 9.40 Sanje se nadaljujejo. 11.30 Zvočne kulise. 12.00 Pomembni dogodki našega stoletja. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.10 Jugoslavija 1941-1945. 15.40 Lahka glasba raznih narodov. 16.00 APZ Boris Kraigher iz Manibora. 17.10 Spomini na Rilkeja. 17.25 Mladi val.

Petek: 8.10 Aladinova svetilka. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.00 Protagonisti slov. kinematografije. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Spoznavajmo svet«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.10 Kulturni dogodki. 16.00 V svetu starih glasbil. 17.10 Spomini na Rilkeja. 17.26 Mladi val.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.10 Valčki in polke. 9.40 Kultura in ne. 10.10 APZ F. Prešeren iz Kranja. 12.00 Modre dalje. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Oddaja iz Benečije, Režije in Kanalske doline. 16.00 Mladi izvajalci na Prešernovi proslavi v Trstu. 17.10 Vozlišča. 18.00 G. Rentzch: »Cebeličini sorodniki«. Igra.

★

Prihodnja nedelja je nedelja Dobrega Pastirja. Molimo za nove duhovniške poklice.

Širite „Katoliški glas“

Jožica!

Vemo, da nisi umrla, ampak živiš v Gospodu. Na težki poti življenja nas tolaži tvoja sreča.

Starši in sestra z družino

Sovodnje, 8. maja 1976 — 8. maja 1990

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzetta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzetta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 45.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

11. Pastirčkov dan
Nedelja, 6. maja ob 16. uri
Katoliški dom - Gorica
Drevored 20. septembra, 85
Veselo srečanje malih in velikih Pastirčkovih prijateljev, nagrajevanje, igre, nastop otrok s Tržaške in Goriške...
ter... VIKY SHOW

Planistka Valentina Pavlo in tenorist Dušan Kobal ob nastopu v Katol. domu 18. aprila